

Felix Mendelssohn - Bartholdy (1809 - 1847)

Felix Mendelssohn - Bartholdy byl synem zámožného bankéře Abrahama Mendelssohna a vnukem slavného židovského filosofa a reformátora Moseho Mendelssohna z Berlína. Filosofické teorie Moseho Mendelssohna, který byl přítelem básníka Gottholda Ephraima Lessinga a stal se mu vzorem pro charakter postavy Nathana ve hře "Moudrý Nathan", sehrály důležitou roli ve výchově mladého Felixe.

Jako dvanáctiletý hoch hrál Mendelssohn pro stárnoucího Johanna Wolfganga Goetha hudbu J. S. Bacha. V sedmnácti letech zkomponoval předehru k Shakespearově hře „Sen noci svatojánské“. Ve dvaceti letech dirigoval Bachovu téměř 100 let zapomenutou skladbu "Matoušovy pašije" a jejím úspěšným provedením zahájil obsáhlou renesanci odkazu skladatele J.S.Bacha. Následující dva a půl roku strávil Mendelssohn na své cestě po Evropě, která přinesla své plody v dílech jako jsou předehra „Hebridy“ a symfonie „Skotská“ a „Italská“. V letech 1833 - 1835 působil jako hudební ředitel v Düsseldorfu, od roku 1835 zaujal místo dirigenta Gewandhausu, orchestru v Lipsku a od roku 1841 působil jako generální hudební ředitel pruského krále Friedricha Wilhelma IV. V roce 1842 se stal spoluzakladatelem konzervatoře v Lipsku.

Felix Mendelssohn – Bartholdy byl nejen klavírista, dirigent a učitel, ale také velmi produktivní skladatel. Vytvořená varhanní díla a chórové skladby patří v 19. století k těm nejlepším. Jeho rozsáhlá tvorba v oblasti sakrální hudby má pravděpodobně původ v historii Mendelssohnovy rodiny a ve vypořádání se s židovskou a křesťanskou vírou.

Mendelssohn neprožil dlouhý život. Zemřel v roce 1847 v osmatřiceti letech po těžkém otřesu, který utrpěl při náhlém úmrtí své sestry Fanny, velmi nadané skladatelky a klavíristky. Mnoho jeho přátel a významných osobností v oblasti hudby pociťovali nad smrtí Mendelssohna hluboký zármutek.

K opeře „Camachova svatba“

Toto dílo je jedinou Mendelssohnovou dokončenou operou. Začal ji komponovat v roce 1824 ve svých 15 ti letech. Po roztržce s bývalým generálním hudebním ředitelem v Berlíně Spontinim, který chtěl ze žárlivosti zabránit uvedení díla, měla opera premiéru v divadle v Berlíně teprve v roce 1827. Dílo však bylo ohodnoceno jako průměrné a zmizelo již po několika představeních z repertoáru.

Libreto k opeře napsal spisovatel Friedrich Voigts z Hannoveru. Jeho základem je příběh z románu "Don Quijote" od Miguela de Cervantes – poprvé by vydán v roce 1615 a od té doby dokonce čtyřikrát! Příběh obsahuje sociálně-kritickou satiru, která se v opeře projeví především v baletu-divertissementu svatebních slavností ve druhém dějství, v němž válečníci vítězí nad plutokraty.

Toto rané dílo nepatří k nejzralejším z Mendelssohnovy tvorby a proto je uváděno velmi zřídka. Stejně jako u mnohých oper je jeho slabou stránkou libreto, jednoduchý příběh Cervantese, znázorněný v poněkud zmateném ději. Ostatně je zřejmé, že se tento námět hodí spíše pro divadelní frašku než pro jemnou hudební veselohru. Přesto zazní v opeře vedle veselé předehry krásná taneční a chórová hudba, a i když árie nedosahují vždy nejvyšší kvality, okouzlí Vás hudba svou svěžestí, neopotřebovaností a originálními nápady – kde lze ještě najít septet s dvojitým mužským a ženským sborem?

„Camachova svatba“ – obsah opery

Sedlák Carrasco zaslíbil svou krásnou dceru Quiterii bohatému statkáři Camachovi. Quiteria však miluje Basilia, vtipného, ale chudého ovčáka. Basilio by chtěl za pomoci svých přátel, Lucindy a Vivalda, Quiterii před plánovanou svatbou ochránit. Carrascovi a Camachovi bratřenci chtějí poté Basilia zabít, k tomu však nedojde, neboť se objeví Sancho Pansa a Don Quijot. Basilio uteče do lesa, kde se odehrávají různé události: bratřenci se ho snaží bez úspěchu najít, Vivaldo pomocí lsti rozdělí Carrasca a Camacha, Don Quijote bojuje s nepřítomným obrem, Basilio se objeví jako duch a všechny poleká.

Mezitím pokračují přípravy na svatbu. V alegorické hře tanečníci předvádějí spor mezi Bohem lásky Cupidem a "bohatstvím". Náhle se objeví Basilio, vyčte Quiterii zradu její lásky a bodne si dýku do těla. Umíraje prosí kněze, aby ho oženil s Quiterií a on mohl zemřít v míru. Camacho by se pak mohl oženit s Quiterií vdovou. Camacho souhlasí, kněz je oddá. Sotva je sňatek uzavřen, Basilio je opět plný života, neboť svou sebevraždu pouze předstíral. Do sporu, který vypukne, zasáhne Don Quijote a pronese řeč na obhajobu lásky a přesvědčí Camacha k tomu, aby se neženil s dívkou, kterou nemiluje. Camacho prohrál, svatební hostina, která již začala a kterou zaplatil, bude pro Basilia a Quiterii. Don Quijote a Sancho Pansa opouštějí jeviště.

Účinkující

Quiteria	-	Cosima Seitz, soprán
Lucinda	-	Claudia Darius, mezosoprán
Basilio	-	Markus Francke, tenor
Camacho	-	Nikolaus Borchert, tenor
Vivaldo	-	Tjark Baumann, tenor
Carrasco	-	Volker Mertens, baryton
Don Quijote	-	Christoph Scheeben, bas
Sancho	-	Stefan Mosemann, bas

"Camacho"-Orchestr Gymnázia Siegburg Alleestraße

**Chór vyššího stupně gymnázia, učitelé, rodiče a bývalí studenti
Gymnázia Siegburg Alleestraße**

Vedení:

Volker Caspari

FELIX MENDELSSOHN - BARTHOLDY

"CAMACHOVA SVATBA"

OPERA O DVOU DĚJSTVÍCH, KONCERTNÍ PROVEDENÍ

PŘEDEHRA

PRVNÍ DĚJSTVÍ

- 1. Duet:** *Quiteria, Basilio*
Quiteria a Basilio opěvují svou lásku.
- 2. Trio:** *Quiteria, Basilio, Carrasco*
Carrasco označí chudého Basilia za pokrytce, který by Quiterii miloval jen pro její peníze. Quiterii oznámí, že si vezme za manžela Camacha; Quiteria je zoufalá.
- 3. Duet:** *Lucinda, Vivaldo*
Lucinda a Vivaldo se navzájem ujišťují o své lásce a věrnosti.
- 4. Chór a Carrasco**
Společnost svatebčanů provolává slávu Quiterii a Camachovi: v nich se snoubí bohatství a krása. Carrasco vysvětluje, že domácnost a rodina musí být řízeny rozumem a nikoliv city.
- 5. Septet s chórem:** *Quiteria, Lucinda, Basilio, Vivaldo, Camacho, Carrasco, Sancho*
Quiteria si stěžuje na svůj osud, Basilio slibuje, že ji osvobodí. Carrasco, Camacho a muži z jejich příbuzenstva hrozí Basiliovi a chtějí ho zabít, Lucinda a Vivaldo přemlouvají Basilia k útěku. Ve shluku lidí se objevuje Sancho Pansa a oznamuje příchod Dona Quijota, ochránce všech žen. Všichni se uklidňují a zvou Dona Quijota na svatbu.
- 6. Chór a árie:** *Sancho, Recitativ:* *Basilio*
Chór a Sancho vychvalují spojení bohatství a krásy.
Basilio musí uprchnout a loučí se s domovem a vesnicí, avšak ví, že mu Quiteria zůstane věrná.
- 7. Sbor:** *Camacho, Carrasco a jejich bratřenci*
Carrasco a jeho bratřenci hledají Basilia, ale tam kde hledají, ho nenajdou. (Vivaldo se mezitím od Camacha dozvídá, že Carrasco by nyní chtěl přeci jen dát svou dceru Basiliovi, protože on údajně našel velký poklad). Rozhněvaný Camacho a jeho bratřenci potkají Carrasca a dávají se s ním do řeči. Poznají, že je Vivaldo napálil. Společně vniknou do chaty, o které se domnívají, že se tam skrývá Quiteria. Nenajdou ji a věří, že Basilio Quiterii unesl. Hledají Basilia v lese.
- 8. Závěrečná část:** *Basilio, Quiteria, Camacho, Carrasco, Lucinda, Vivaldo, Don Quijote, Sancho, chór*
Quiteria také hledá Basilia v lese a opěvuje lásku k němu; Basilio ji slyší ze svého úkrytu na stromě. Když se objeví Don Quijote, Quiteria se lekne a utíká. Don Quijote považuje Basiliovi zrcadlový obraz v jezeře za obra Montesina a udeří mečem do vodní hladiny; Sancho ho od toho nedokáže zadržet. Carrasco, Camacho a jejich bratřenci se připojují, hledají Basilia společně. Ten se objeví převlečen za ducha a varuje Camacha, aby se Quiterie před svatbou ani nedotkl. Camacho ztrácí chuť do ženění. Lucinda a Vivaldo hru prohlédnou a vypráví vše Quiterii, která získá naději. Polekaná společnost utíká před "zuřivými duchy" z lesa.

(Přestávka po prvním dějství)

DRUHÉ DĚJSTVÍ

9. Chór a árie: *Sancho, kuchaři a kuchařky*

Kuchaři a kuchařky připravují jídlo pro svatební hostinu, věčně hladový Sancho se odváží a požádá o kousek pečínky.

10. Píseň: *Sancho, sedláci a kuchaři*

Sancho zpívá píseň na téma "nejkrásnější nevěsta v celé zemi": sud vína u hostinského ve sklepě. Slavnostní společnost se přidá ke zpěvu.

11. Chór a Don Quijote; bolero, fandango (španělské tance)

Společnost svatebčanů vyzve nevěstu, aby v alegorickém sporu mezi láskou a bohatstvím rozhodla, komu náleží vítězství. (Tanečníci předvádějí alegorickou hru, bolero fandango). Don Quijote zasahuje do boje a věří, že dosáhne velkého vítězství. Ale svatebčané zjišťují, že spor mezi láskou a bohatstvím nemůže být rozhodnut pomocí hry.

12. Trio: *Quiteria, Lucinda, Sancho*

Protože Basilio zmizel, je Quiteria přesvědčená, že si přeci jen musí vzít Camacha za manžela, je zoufalá. Lucinda ji utěšuje. Sancho je z nářku obou žen unaven.

13. Chór: družičky a sbor chlapců

Družičky oznamují příchod ženicha a blíží se svatbu.

14. Sbor: *Quiteria, Lucinda, Vivaldo, Camacho, Carrasco s bratrancei, Sancho, dívčí a ženský sbor*

Camacho, Carrasco a jejich bratrancei jsou pohoršeni tím, že pokud se objeví Basilio, naruší se tím slavnost. Chtějí ho zabít. Ženy prosí o mír.

(Údajně zoufalý Basilio si vrazí dýku do hrudi. Umíraje prosí kněze, aby ho s Quiterií oženil a on mohl zemřít v míru. Camacho by se pak mohl oženit Quiterií vdovou. Sotva je sňatek mezi Quiterií a Basiliem uzavřen, je Basilio opět plný života. Sebevraždu pouze předstíral).

15. Závěrečná část *Camacho, Carrasco, Vivaldo, Basilio, Lucinda, Quiteria, Don Quijote, Sancho, chór*

Shluk lidí. Camacho se cítí být podveden a chce zrušit svatbu. Jeho bratrancei a Basiliovi a Vivaldovi přátelé chtějí rozhodnout spor pomocí kordu. V tom zasáhne Don Quijote, pronese řeč na obhajobu lásky a postaví se na stranu Basilia a Quiterie. Carrasco, Basilio a Vivaldo se usmíří, ale spor s Camachem pokračuje dále. Konečně vesnický soudce rozhodne o tom, že je svatba platná! Camacho se vzdá a pozve všechny na svatební hostinu, která se nyní koná pro Basilia a Quiterii. Oba se ujišťují o své lásce, sváteční společnost jim provolává slávu. Don Quijote a Sancho opouštějí jeviště.